

Tun puávtáh tevdiđ luámáttuv já vuolgâttiđ lahtosijd meid MuuKelast (www.kela.fi/neetist).

Lasetiäđuh:

www.kela.fi/suomesta-ulkomaille-pikaopas

Tun puávtáh koijâdiđ lase mii puhelinpalvâlusâst (www.kela.fi/puhelimist).

Teevdi luámáttuv huolâlávt já visásmit, ete puoh târbuliih lahtoseh láá mieli.

Jis mij tarbâšep lasetiäđuid, te mij vâldip tunjin ohtâvuodâ.

Vuolgât luámáttuv já lahtosijd poostâ peht čujottâsân

Kansaneläkelaitos

Kansainvälisten asioiden keskus

PL 78

FI-00381 Helsinki

FINLAND

Tain luámáttuvvâin tun almottah porgâmist tâi paijeel 3 mp pištee oromist olgoenâmiijn. Kela totká, ete lii-uv tust vuoigâdovuotâ Kela hiäđoid olgoenâmiijn porgâm tâi orroom äägi.

Tun jieħ taarbâš tevdiđ taam luámáttuv, jis tun vuálgáh pargokoččomân EU- tâi Eta-enâmân, Sveitsin tâi Stuurâ-Britannian tâi enâmân, moin Suomâst lii sosiaaltoivosopâmuš. Uusâ lälättâhtorvokuâvdâást Suomâ sosiaaltoorvon kuullâm (lasetiäđuh www.etk.fi).

1. Äššigâs tiäđuh

Persovntubdâldâh

Suhânommâ já ovdânommâ

Puhelinnummeer

Šleđgâpostâčujottâs

Čujottâstiäđuid Kela finnee aalmugtiätuvuáhâduvâst.

Almoot tuu olgoenâmiijn oromist digi- já aalmugtiätuvirgâdâhân (lasetiäđuh www.dvv.fi). Jis tun jieħ lah vala toohâm almottâs, te čäälï jieijâđ čujottâs sajan 7. Lasetiäđuh.

2. Čuosâttâheennâm

Eennâm, kuus mun vuálgám _____

Mun lam olgoenâmiijn ☐ meriäägi _____

 Jis tun jieħ tieđe târkká maccâmpeeivi, te almoot ârvuštâllum Suomân maccâm äigimudo.

☐ tuáistääžân _____ rääjist

☐ Mun jođâm pargoost olgoenâmiijn, mutâ mun aasâm ain Suomâst.

 Teevdi saje 3. a, olgoenâmiijn orroom suijâ, Pargo.

Olgoenâmiijn porgâmist peerusthännâá mun iälâm Suomâst

☐ jyeħi peeivi tâi ucemustâá ohtii ohhoost.

☐ härvibeht ko ohtii ohhoost.

3. Olgoenâmiijn orroom suijâ

- i** Teevdi soojijn a–f muulsâivtuid, moh pyeremusávt heivejeh tuu varrimtilán. Tärhibijd tiäduid tärbulijn lahtosijn tun kaavnah saajeest 6. Lahtoseh.

a. Pargo

Pargoadeleijee nommâ _____

Mun poorgâm olgoenâmiijn

☐ olgoeennâmlii pargoadeleijee palvâlusâst.

☐ irätteijen.

☐ vuolgâttum irätteijen.

☐ Suomâ staatâ palvâlusâst.

☐ syemmilii pargoadeleijee Suomâst vuolgâttum pargen.

- i** Uusâ lälättähtorvokuávdáast Suomâ sosiaaltoorvon kuullâm, jis tun vuálgáh pargokoččomân EU- tâi Eta-enâmân, Sveitsin tâi Stuurâ-Britannian tâi enâmân, moin Suomâst lii sosiaaltorvosopâmuš. Jis tun vuálgáh sosiaaltorvosopâmušenâmiijn Kiinan, Maadâ-Korean, Indian tâi Japanin, teevdi lasseen taam luámáttuv.

☐ syemmilii pargoadeleijee olgoenâmiijn pälkkááttum pargen. Lahte čielgiittâs.

☐ ovdedemoovtâstpargopargen. Lahte čielgiittâs.

☐ aalmugijkoskâsii seervist, moin lii válduviäsusopâmuš čuosâttâhenâmiijn.

☐ eres aalmugijkoskâsii ornijduumeest.

☐ eres eennâm liipu kevttee taampâst, taampâ lippustaata: _____

☐ pargohárjuttâlmist, tâi au pairin já ☐ finniim päälhi _____ mánuppaajeest ☐ jiem finni päälhi

☐ káiduspargen syemmilii pargoadeleijee palvâlusâst.

☐ Mun lam olgoenâmiijn pargo-occen.

- i** Jis tust lii pargottesvuotâkasa adelem pargouuccâmluámáttâh U2, te tooimât tom Kelan.

b. Oppâm

Syemmilii oppâlájádâs nommâ já čodâlditemnáál tođhos

Olgoeennâmlii oppâlájádâs nommâ já čodâlditemnáál tođhos

Čodâlditáh-uv oles totkos olgoenâmiijn?

☐ Jiem ☐ Kale

Čodâlditáh-uv olgoeennâm uápuid, moh lohtâseh uáppoid Suomâst?

☐ Jiem ☐ Kale

Poorgah-uv uápui paaldâst teikâ luámuaaigijn olgoenâmiijn?

☐ Jiem ☐ Kale. Porgâmäigi _____ – _____

Pälkki mánuppaajeest _____

c. Tiedäläs tutkâmpargo já porgâm išeruudâin

Tiedâlii tutkâmpargo olášuttempäihi nommâ

i Jis tun finniih išeruudâ Suomâst, te uusâ MYEL-táhádâs Melast (lasetiäduh www.mela.fi). Uusâ meid táarbu mield iälättähtorvokuávdáást Suomâ iälättähtoorvon kuullâm (lasetiäduh www.etk.fi).

Finniuh-uv tun išeruudâ?

☐ Kale, Suomâst.

☐ Kale, olgoenâmijn. Lahte tuodâštus.

Išeruttâ lii miedettum ááigán _____ – _____.

☐ Mun jiem finnii išeruudâ. Lahte čielgiittâs.

Poorgah-uv tun tutkâmpargo paaldâst pälkipargo?

☐ Jiem ☐ Kale. Mon räajist já kiän palvâlusâst, pargoäigi já pälkki mánuppaajeest?

d. Iälättuvfinnejiee

Finniuh-uv tun iälättuv eres enâmijn ko Suomâst?

☐ Jiem ☐ Kale. Maid iälättuvâid já main enâmijn?

e. Pelikyeimin olgoenâmáid

Muu pelikyeimi ovdânommâ já suhânommâ

Persovntubdâldâh

i Jis tun poorgah, te valjii olgoenâmijn orroom suijân pargo.

f. Eres suijâ

i Muštâl taa rijjâhâmásávt tuu olgoenâmijn varrim suujâst, jis tot ij lah mihheen ovdil mainâšum muulsâiävtuin.

4. Párnááh

i Almoot taa vuálá 18-ihâsijd párnáid, kiäh värrejeh olgoenâmáid já kiäi huolâtteijee tun lah.

Suhânommâ já ovdânommâ

Persovntubdâldâh

Olgoenâmijn orroom äigi _____ – _____

Suhânommâ já ovdânommâ

Persovntubdâldâh

Olgoenâmijn orroom äigi _____ – _____

Suhânommâ já ovdânommâ

Persovntubdâldâh

Olgoenâmijn orroom äigi _____ – _____

Suhânommâ já ovdânommâ

Persovntubdâldâh

Olgoenâmijn orroom äigi _____ – _____

5. Koskâvuodâh Suomân, jis tun lah kiärdulávt tâi paijeel 6 mánuppaje olgoenâmijn

i Muštâl taa, ete moh koskâvuodâid Suomân tust láá ton ääigi, mon tun lah olgoenâmijn (om. peerâ, aassâmtille Suomâst já olgoenâmijn, luámupajeh maid tun viätáh Suomâst).

Kuulah-uv tun eres eennâm ko Suomâ sosiaaltoorvon?

☐ Jiem

☐ Kale. Mon rääjist já mon sosiaaltoorvon (om. pargoiälättähtáhádâsân)?

Almoot aassâm-, porgâm- já oppâmaaigijd olgoenâmijn, moh láá lamaš ovdil taan ucâmuš.

i Jis tun lah almottâm taid aagijd Kelan jo ovdil, te taid ij taarbâš almottiđ uđđâsist.

Äigipaje

Eennâm

Pargoadeleijee tâi oppâlájádâs

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

6. Lahtoseh

Saje 3. Olgoenâmjn orroom suiĵâ

a. Pargo

- ☐ Jis tun poorgah syemmilii pargoadeleijee palvâlusâst, te tooimât Kelan luámáttuv Y 38T (Pargoadeleijee almottâs porgâmist olgoenâmiijn).
- ☐ Jis tun poorgah ovdedemoovtâstpargopargen syemmilii pargoadeleijee palvâlusâst, te tooimât Kela luámáttuv Y 38T (Pargoadeleijee almottâs porgâmist olgoenâmiijn) tâi eres västideijee pargoadeleijee čielgiittâs.
- ☐ Jis tun poorgah ovdedemoovtâstpargopargen olgoeennâmlii pargoadeleijee palvâlusâst, te tooimât pargosopâmuš sehe pargoadeleijee čielgiittâs, mast čialgá, ete koččâmušâst lii ovdedemoovtâstpargoahaahâ, mon ruttâdmân Suomâ staatâ uásálist.
- ☐ Jis tun lah olgoenâmiijn pargo-occen já tust lii pargottesvuotâkasa adelem pargouuccâmluámáttâh U2, te tooimât tom Kelan.

b. Oppâm

- ☐ Tuodâstus oppâlâjâdâsân tuhhitmist. Tuodâstusâst kalga čielgâd čodâldittemnââl tođhos, uápui vâldutoimâlâšvuotâ já pištem sehe luuhâmive älgim- já nuuhâmpeeivih.
Jis tun finniih uápputorjuu täid uáppoid Kelast, te tun jieħ taarbâš toimâttiđ lahtosijd.

c. Tiedlâš tutkâmpargo já porgâm išeruudâin

- ☐ Jis tun poorgah tutkâmpargo išeruðaittää, te tooimât tutkâmlájádäs tuodâštus tutkâmpargoost sehe čielgiittäs tutkâmpargo ruttâdmist, om. pargosopâmuš sehe majemuš pälkkikuittâ.
- ☐ Jis tun finniih išeruudâ olgoenâmiijn, te tooimât tutkâmlájádäs tuodâštus tutkâmpargoost olgoeennâmlii tutkâm- tâi oppâlájádäsâst já olgoeennâmlii išeruttâmiärädäs.

Eres lahtos

- ☐ Mii?

7. Lasetiädüh

- i** Merkkii numeráin, ete mon sajan ucâmušâst tun čujottah.

- ☐ Lasetiäduh sierâ pápárist. Čääli pápárân jieijâd noomâ já persovntubdâlduv.

8. Vuáláčáálus

Mun tähidâm, ete muu adelem tiäduh láá riehtâ, já mun almottâm, jis toh nubástuveh.

Päikki já äigi Occee vuáláčáalus já noomâ čielgâsmitem

Mij pyehtip kevtidi taan hiätuääši čuávdimân finnejum tiäduid meid eres hiätuääšist, jis tiäduid kalga laavâ mield väldid tast huámmášumân. Siämmáánáál mij pyehtip kevtidi eres hiädu várás finnejum tiäduid, ko čuávdip taam hiädu.

Tun finniih Kelast tiädu tast, ete kost mij pyehtip finniđ tunjin kyeskee tiäduid já kuus mij pyehtip taid luovâttiđ.